

Tahlač uš seemeleem.

No Jakobus.

IV. Uš Drumſö.

Brahwests Lõnnroth kungs bija muhs laipni eeluhdfs, pawakare ap pulksten 6 eerastees uš twaikoničha un libfs ar wixa gimeni braukt uš wixa wašaras usturas weetu, Drumſö ſalā. Ja no Helsingrfsas grib pawisinatees ſtarp ſchehrem, t. i. neſkaitamām klinſchu ſalinām, kas gar zeetu ſemi iſlaiſitas juhē, — tad to war darit uš waſaru- un rihtu puſt jeb pa Westraſkärgärden un Öſträſkärgärden, kas no Sweedru walodas pa latviſki tulkois buhtu tilkdauds fā reetrumu ſchehru dahrſs un auſtrumu ſchehru dahrſs. Drumſö guk reetrumu ſchehru dahrſā, uſ kureeni no Sandvikſhamnen, t. i. ſmilſchu lihtſcha oſtas, jaſsbrauz. Schās oſtas tuwumā pajelas jo ſtaliā politeknitas ehka; ſchurp atwed no Eſplanades, pilſehtas wiðū ſahkotees, jo plažhā, koſeem apſtahditā Bulwar-eela.

Lõnnrothi bij uš twaikora mums jau preefſchā. Tulin gahja no masas nost un ne pehz puſtundas braukuma, kur gan ſastapām gan panahžām gan buru- gan airu - laiwas un kugiſchus, kahpām ahrā Drumſö ſalā. Ta labi paprahwa kofeem, wiſwairak preedem apauguſt ſala un guk reetrumu ſchehru dahrſa it paſchā preefſchā. Pehz kahda 10 minutu gahjeena eekalnīnā un tad lejup atradamees it patihlamā willā, kur Lõnnrothi pa waſaru usturas, tikai fahdus pahrdeſmit ſokus no juhras nost. Pehz ſpirdſigā twaikora brauzeena un masā gahju-mina pa Drumſö preedulaju gar klintim un pa dahrſiamees mehs nu drihs ſehdejām ehnainā waſaras pili jautrā ſabeedribā. Pee maltites eepaſinamees ar Somu ſemes kneke maift (Knekebrod), kas it fā Schihdu leeldeenu maife iſurbulatās plahtiņēs, bet no rupjeem milteem zepta, taſ jo garſchiga. Pehz maltites dobuļām nu ari jo patihlamus mahk-las bauđijumus, jo zeeñijamais prahwesta kungs, vats tſchello ſpehle-dams, ſastahdija ar ſawu deesgan bagato gimeni weſelu orkeſtri un tā tapām zaur daſchu jo jauku preefſchā nestu gabalu uſ to patihlamako eelihgfmoti. Tad gar juhrali, ne pa ſmilſtim, bet pa zeetu, peleku almeni — klini, poſtaigadamees, gan noſlatijamees uſ garām wiſo-ſchām laiwaṁ un kugiſcheem, gan luhkojamees uſ patihlamo Helsingorſu, kuras valtee, glihtee nami un torri no ſchejenees pa labai daſai

jo krahskhai haredhami, gan ari pahrunajām par leetām ūchejenes Latweeschu kolonijā. Preefch 17 gadeem Lönnroth lgs, eezelts par kara pulka mahzitaju, kam ari pa latviski japrof, mahzijās Jurjewā pee manis 6 nedekas Latweeschu walodu un runā to tagad it tekošči. Tad uš atkalredsečhanos atvadijušchees no jo laipnāš, patihkamāš gimenes, pahrpeldejām tapat ar iwaikoni ap pulsten 10 walakā atkal uš Helsinforšu, kur rihtu bija leeleem ūwehtleem ūahktees.

V. ūwehtkōs.

Helsinforšā ūvineja no 5/18.—7/20. junijam ūch. g. wišpahrigus Somu dseesmu un musikas ūwehtkus. No ūawa jaunā drauga, Helsinforšas uniwersitates dozenta, Lic. A. R. Niemi funga, kurš pehrno-pawašari un gandrihs wišu išgahjuščo mahzibas pusgadu Jurjewā pee manis pamatiči nodarbojās ar Leičhu un Latweeschu walodu, tantašdseiju un literaturu, biju laipni ušmudinats, ūevisčki uš ūcheem ūwehtleem braukt ūchurp. Muhsu jaukais nodoms, ūchōs libgimōs ūwehtkōs kopā preezatees, ūkuva iſjaukts zaur tam, ka Niemi fungam, noloman-dejumu uš Leetawu negaidot dabujusčham, bija projam jaaſzelo, eekams ūwehtki eefahkās. Tak wiřsch bija wišu dārijis, lai muhsu usturescha-nās Helsinforšā pa ūwehtku laiku buhtu jo patihkama.

Pirmā ūwehtku deena.

Jaukos ūwehtkus eefahka jau ūwehtdeen, 4/17. junijā, wingrotajut beedribas, iſrahidamas ūawu wingrošchanas ūpehju. Paſchus dseesmu un musikas ūwehtkus atklahja pirmdeen, 5. junijā, pulsten 8 no rihtu uš Senata laukuma preefch Pejsara Alekšandra II. peaminekla (bronža tehla auguma leelumā uš labi paaugstas pakahjes), kur pat uš Nikolaja baſnizas jo plaſčām un 50 ūahpeenu augstām trepem bija ūapulzeti dseedataju un musiku kori (wairak kā 2000 zilweku), apstahti no pulsa tuhkoſcheem laušchu. Jo leelisks ūkats. No trepem branga iſredje uš pilſehtu un juheu.

Man rokā jo jauki ūastahdits ūcho ūwehtku wadonis (opas), kurā ūasihmetas wišas daschadas ūwehtku komitejas, dseedataju un musiku kori, wišu triju ūwehtku deenu programma un ziti ūwehtku rihkojumi; ūlaht ūeelikta laba Helsinforšas lahrts, eeweetotas ari ūinas par pilſeh-tas eevehrojamām weetām un leetām un wehl ziti noderigi ūikumi. Grahmatina ar tautas waroni, Weinemeinenu, kas patlaban ūollē, preefchā uš wahla dara patihkamu eefpaidu un iħsti deriga. Tik deem-schehl Somu walodu tikkli kā nemas neprashbams, ūkatos aplahrt ūe-lajā druhsmā kā pehz ūalihga; te eeraugu ūew blakus diwus fungus, ūureem jau no ahreenes mahzitu wiħru iſſkats. Tee man tad jo laipni iſſkaidro, kō weħlos. Kori, kā jau ūagħi, uš baſnizas trepju ūahpee-

neem nostatiti ne wis katrs sem ūawa lepna karoga, kā tas pee mums paraſts, ne, te reds tikai pee pagara ūhta pеestiprinatas gaiſchi ūilas tabulas ar ūoru wahrdeem wiršū. Kad apwaizajos, ūamlabad tā? — tad man atbild: ūaikam aif taupibas; jo Somu tauta neeshot ba-gata. Nu atſlaneja „Deewos Kungs ir muhšu ūipra pils“ un mahzi-tajs Lampēn ūungs tureja it dſedru garigu runu. Kad ūwehtku gah-jeens dewās us Raisaniemi, pilſehtas dahrſu, ūas jo jauki iiplehſchhas blakus botaniſlam dahrſam us ūemes mehles (niemi). Žebſchu atrados ūeela ūauſchu ūtraumē, tomehr ūatikos ar diweem ūchejeenes ūauteescheem, ehrgelneeku Drejmani un ūalnu, agraka ūchejeenes ūatweeschu ehrgel-neeka, Drejmanka preelechgahjeja, dehlu, ar ūureem ūepasinos waſar. ūalnu man ūeeweda ūlaht ūatweeschu ūeewalpojuſmā ta mahte, dſi-must ūursemneeze. Tās dehls, ūche ūelnsorhā dſimis, audſis, ūatſchu ūund jo ūaikri pa ūatiſki. Kad tam ūalu, lai jel apzeemo reiſ ūawu ūehwa ūemi, ūas atbild ūaikumji: „Deewos ūin, waj to ūahdreiſ redſe-ſchu.“ Drejmanka ūungs mani bija jau eeraudſijs, kad es ar ūeem di-weem ūungeem ūarunajos. Tee bija univerſitatis bibliotekars Dr. Waſenius un dozents I'r. B. Kaſtrens. Ūas preezajees, ka es ejot ar ūahdeem ūabeem iſſaibrotajeem ūizees. Pee dahrſa wahrteem Drejma-nis aif newalaſ ūreesaſ ūtpaſak. Tāl ūas ūaikri azumirkli ūas ūche ūastapās ar ūahdu ūaifstamu, wezigu ūeenijamu ūungu, ko man ūatija preelechā. Tā ūa Willandi ūungs prata ūeeteeloſchi pa ūahziſki, bij ari ūauds ūekoſis, tad nu man bija jo ūatiſkams ūadonis un ūeobrds, ar ko wiſu ūaiku ūabiju dahrſā ūopā un ūehlaſ ūurpat ūehl ūaukā ūa-wiljonā pee glahſes ūortera ar ūimonadi, ūraudsigi ūehrſedami ūaſehde-jām, ūahrunadami ūar ūemi un „godigeem ūaudim“.

Dahrſā ūažehlaſ it daila dſeedataju un muſiku ūatuwe ūef ūeb-ſahdeem ūarogeem, tik ar Somu ūemes aſtonu ūuberau ūiltiſihamem ūehwē, ar lihru un ūaſaltaiſtā ūaules ūukem ūugſchā. ūatuwe ūrelechā no dehleem ūiſiſti ūehdekti, ūenumuretas ūeetas. Katrs war ūehdet, ūur grib. Ūispirms ūche ūodſedaja Somu ūautas ūimni, tad no ūunas ūrehla ūwehtkeneekus ūipſweiža cand. jur. E. Kaſtrena ūgs. Nu dſeedaja ūuneberga „Sehd pee awotina“ un Somu ūautas ūuhgſchanu (Vartland). Kad gahja tur pat ūrelech ūcha dahrſa wahr-teem ūeelaſ ūaukumā ūilt ūamatakmeni ūaunajam Somu ūteatrim, ūur ūunaja ūektors A. Almberga ūungs. ūahds wez ūungs, ūums ūaram ūedams, ūoſlaufſees ūuhſu ūarunā, ūiaugās: „Ūar ūabo ūahrtibu ūche-uw ūeveenam ūapateizas, ūa ūikai ūautas ūeizamai ūedſimta ūabai!“

Bulſteri diwōs bija garigs konzerts „Jaunajā ūasnigā“. Ūas jo ūalts Deewa namā ar diweem ūaifkeem torneem. Ūibendā, aif altara ūažehlaſ diwi gotiſlas ūasnigas tornižchi, ūur ūukhumā altara ūildek-

weetā tikai debesīs silums tehlots. Schai konzertā dsird ehrgeles, orkestri, jautu koei un solistus (Ojanperä lgu un Ida Elman kdsi). Než preeskchā 6 tikai Somu komponisti gabalus. Ussahk ūpehzigi ar kahdu R. Saarilahti fugu, kurā pastarpam perefrasē „Deews Kungs ir muhſu stipra pils“. Vislabaki man patihk O. Merikanto gabals, kas koti jauti perefrasē „Paleez ar schehlastibu. Pee mums Kungs Jesu Krist.“

Wiša garā deenā ūneids tilktauds ta redsama, dsirdama un bau-dama, ka tilko ūpehj remt preti. Jo wehl pulksten 4 bija wingrotaju ūfreešchanās jau peeminetā dahrā; pulksten 5 wehsturišks konzerts gwardijas maneschī un pulksten 8 orkestra konzerts turpat.

Otrā ūwehtku deena.

Senata plazis ir eewehrojamais laukums Helsingorhō. Ap to us wišam tshetrām pušem pažekas jo staltas ehkas, kā: seemelpuš jau peeminetā Nikolaja bašniza jo zēnigu iſſatu, zelta basilikas weidā pee-zeem apaleem torneem; wakarpuš: universitates lepnā ehka; been-widōs: rahtusis un rihtōs: ūenats, no kuras ehkas ūjis plāschais laukums ar Aleksandra II. peeminelli widū dabujis ūawu nosaukumu. Sche no bašnizas trepem pulksten 7 no rihta ūcho ūwehtku deenu, tā ūkot, eeflandinaja ūpehziga ragu muſila. Tad pagahja wiša preeskch-pušdeena ar dseedataju un muſiku prōwem jeb mehgignumeeem dahrā ūwehtku ūkatuvē. Tad nahza ap pušdeenu ūche pat konzerts, kur dseedaja ari Wichtola „Bewerinas dseedoni“. To Dr. Mikkola ar ūawu pati dsirdejuſchi ūelgawas dseedashanas ūwehtlōs (1894. g.). Tee tad ūcho raschojumu pahritulkojuſchi pa ūomiski; Sibelins to eerihlojis jauttam ūorim. Tas efot ir Sweedrija ar labpatiſchanu uškemis un eemantoja ari ūche ūeelu ūeekritumu.

Tā wiša deena lihds pulksten 9. wakarā aistezeja gan ar prōwem, gan ar konzerteem. Pulksten 5 ūahlās turpat (pilſehtas dahrā) ūlels wehsturišks konzerts, pee ka ūakawēchos ūche druzsia ilgaki. Dewa dsirdet ūahdus 14 gan dseeſmu, gan muſikas gabalus, atkal tikai no Somu ūkaru mahklineeem, kas westi ūche preeskchā ūronologiski, wa-retu teift, vežz wezuma. Ussahka ar Karl Kollan (Collan), kas dsih-wojis no 1828. lihds 1871.; tad nahza Filip von Schanz (ds. 1835. † 1865.) ar jautru „Studentu dseeſmu“, ko ari studentu ūoris (ap 60 wihrū) ūem ūawa ūaroga ūodseedaja. Treſchais no jau miruſcheem komponisteem ir Karl Johan Moring (ds. 1832., mir. 1868.); tad nahk 8 ūkaru dseejneeki, kas wiſi wehl dsihwi. Wiā ūindu ūssahk Selim Gabriel Linsén (ds. 1838.) un Henrik Borenius (ds. 1840.) un no-beids Oskari Merikanto (ds. 1868.) un Armas Järuefelt (ds. 1868.). No O. Merikanto dewa dsirdet operas „Pohjan“ ūwertiru ar jo patih-

kamām originelām weetām. Ar ūchahdi ūarihlotu konzertu rāndsits rahdit mušikas attihstīšanos Somu semē.

Pež tam, kad bija bijis wehl pulssten 8 orkestra konzerts gwar-dijas maneschā, eejahkās pulssten 9 valakā ūwehtku meelaits studentū namā. Tas ir mehrens diwstahwu nams, kam katpus durwim ūeenā eekalti tehli is Kalevalas (Somu tautas epus), ūeenā pušē Weinemeinens, otrā pušē Išmarinen (debesi kaledjs). Nama widū ir ehrta sahle, kas ūawā augstumā ūneedas zaur abeem stahveem. Sahles dibenā masa ūlatuwe; tad sahles katrā pušē, tā augsch- kā apaksh-stahwā, ehrtas istabas, no kurām atveramas platas durvis uš sahli. Starp trepem, kas no preekhnama wed katrā pušē augschā otrā stahwā, ūche (otrā stahwā) atrīdas masala garena sahle, kur pee ūneenā ūeenā galā leela eljas bilde, kas rahda Weinemeinenu ar ta dseešmu waru. No ūchis sahles eetop ūlelajā sahle uš ballonu, kurš preti ūlatuwei otrā galā. — Nahdā pawačā ūchodeen ūcho namu eeprelefch apmellejot, eepasīhstamees ūche ar arkitektu J. Sadenius fungu, kurš ūche tas riħlotajs un mums laipni wiſu israhda un iſſlaidro. Tā sahles īa istabas, kas zitadi kalpo studentu wajadsibām, ūchodeen pilbilas ūlahteem galdeem preelefch ūwehtku meelasta. Eejeja uš meelastu mal-faja 3 markas, 110 kap.

T r e f ḡ à ū w e h t k u d e e n a .

Uri ūcho ūwehtku deenu ūsfahla pulssten 7 no rihta ar ragu mušiku no Nikolaja basnizas trepem. Preelefchpusdeena pagahja atkal ar prowem un wingrotaju israhdem. Tad pusdeenā un pehzpusdeenā nahja diwi ūleli konzerti turpat ūwehtku laukumā ar runām pa starpām.

Pulssten 1/212 sahkas ūlels dseešmu un mušikas konzerts. Dod dīrđet ūschās nodakās pawiham 18 gabalus, kuri ar weenu israhēmumu (waren jauku wezu korali) atkal wiſt no paſchu ūemes ūlau mahfli-neeleem. Saħk jaukts koris mušikas pawadits ar M. Tainio korali leegi, rahmi, pažiloschi; tad nahk R. Rajanuš himne, kas ūlan loti jauki teizami. Pež tam kad wehl wiħru koris nodseedajis trihs gabalus, beidsamo no O. Merikanto jautri, patihkami, profekors E. N. Setälä tura garu ūwehtku runu. Žebħu bals ūeegħan stipra, tomehr ta nepeeteek. Bes tam runas krehħils neleetderigi eezelts ūlatuweis dibenā. Kad ūewwexxu koris jauki nodseedajis tħethru gabalus, tad ūstahjas runas krehħla Juhan Ahon un nolaşa ūwas domu ūlaidas jeb drostalas. Gan runas krehħils nu atzelts ūlatuweis preelefchā, ūlau ūtajeem tuwak, tomehr bals ūeegħan nepeeteek. J. Ahon gan war buht rafste-neeks, tomehr nebuhħi naw runatajs. Nu nahk jaukts koris ar ūnumureem. Kad loti jauki, ar d'siħwibu nodseedats beidsamais ūchis-

nodakas gabals, Tehwu semē (Isäumaale no J. Sibelius), tad nolaşa garaku ſwehtku dſejojumu, bet tapat bals s neſneeds tahtu. Nu iſlaſch no programmas kahdus gabalus un beids weenā balsi dſeedot un muſikai pawadot leelisli, jauli ar loral, un, wiſpahrigam entuſiaſmam eestahjotees ar pehdejo numuru „Tehwijas dſeeſmu“ (Maamme laulu no Pacius, kura kruhſchu tehls uſzelts ſhat paſchā dahrſā), fo wiſi dſeed lihds. Täſ meldija it jauka.

Ap pulkſten 1.26 eefahkas turpat ſwehtku laukumā leeli „tautas ſwehtki“ ar dſeeſmām, muſiku un dſihwām bildem. Papreelſchu ragu muſika flandina daschus gabalus, tad dozents Art. H. Schnellmaa lgs tura wehſturiſku runu. Täſ rund ſwabadi, peeteekofchi ſtipri. Nu nataju krehſls nu eezelts gandrihs ſluuſitaju widū. Pehz tunas dſeed: „Deew ſungs ir muhſu ſtipra pilſ“, ſo, muſikai ſkanot dſeed wiſt — ari ſluuſitaji — lihds. Nu uſſtahjas ſluuwe tſhetras wezenes jeb wezas ganu ſeewas tautiſka apgehrbā ar ganu taurem, it ſā heroldi, daschados preelſchzehlumiſ ſk reiſes ar taureſchanu paſludinadamas. Tä it ſihmigi wezums ſauz jaunibu darbibā. Tagad dſeed ſtudentu kori, ſā ari ziti lori wairak numuru jauli, jautri, origineli. Pirmā dſeeſma jaatlahrto. Kad jaukts kori ſodseedajis diwi gabalus, tad ſeewiſchli atkahpjäs un atlikuſhee wihereſchi dſeed tahtu dſeguſes dſeeſmu: „Tä ſukuluk, tä ſukuluk!“ Nu no jau peeminetām wezenem iſtaurets nahk kaſ jo ſawads. Proti, kad preelſchkaru atwelt, eerauga ſkatu iſ ſendās Greelijas reds stuhi no partenona, jeb jaunavaſ deew-nama, kokus ſeedōs un ſehnu kori, kureſch ſodseed ſahdu tirtaijonu, fo ſazerejis ſeno Greel, dſejneeks Tirtajs. To Sweedru dſejneeks Rydbergs pahrtulkojis ſweedriſki, zaur ko ſchi dſeeſma nonahkuſi ari pee Someem. Ta ir ſci dſeeſma. Tani ſtarp zitu ſazits, ſa ſau ſpreelſch jaunajeem, redſot wezos krihtam pirmajās rindās. Pehz ſpehlē kahds weziſ ſawu ſokli, tad nahk atkal kori. Senatnes ſkatam jo jauki peederus, kad nu eerobas turpat wingrotaji, kahdi trihſdeſmit, kaſ jo teizami wingroja. Kad atſlaneja weenbaliſigas tautas meldijas un peh-digi nahza godalgu iſdalishana, ar ko tad ſhee jaukee, raihee ſwehtki beidsas.

YI. Atſkats.

Swehtki bija, ſā ari zeen. laſtajis ſche war pahrleezinatees, jo bagati iſrihkojumeem un preelſchzehlumeem tä, ſa tik ko ſpehja wiſu nemt pretim. Un tee bija, ſā lemjams, ſarihſoti ar it maseem lihdskeem. Jo atſkaitot noſt dſeedataju un muſiku ſluuwi un diwi garus nojumus, no kureem atradās neleelk atſkatumā no ſluuves weens weenā un otrs otrā puſe, ar galdeem, ſehdeſkeem un buſeti, kur ſpir-diſinatees ar daschadeem uſkodeem un dſehreeneem, — nebija nekahdu

zitu ūwehtku buhwju jeb ūwehtku pagalma, kas tukhtstoſcheem iſmaſſatu. Viſti leelakee konzerti bija dahrſā ſem debeſs un atkarigi no gaiſa, kureſch ari viſu laiku bija jo jaunks. Tā tad ee-ejas mafſa wareja ari ūamehrā buht it ſema. Viſpahriga biljete, ar ko eelaida uſ viſeem rihtkojuemeem dahrſā, mafſaja 5 markas; preeſch konzerteem Zaunajā baſnizā un gwardijas maneschā bij ikreif japeemakſā 1 marka klaht. Deenās biljetes preeſch dahrſa konzerteem mafſaja par pirmo deenu 1 marku, par otro deenu 2 mk. 50 p., par treſcho deenu tapat 2 mk. 50 p. Teem, tam bija tikai tās deenās biljete preeſch dahrſa, wajadſeja treſchās deenās beigās preeſch ee-ejas uſ „tautas ūwehtkeem” $\frac{1}{2}$ mk., t. i. 50 peni, peemakſat klaht. Teem, kureem viſpahrigas biljetes nebijā, nažās mafſat par konzerteem baſnizā un maneschā ik reiſ 2 mk. Tā tad augſtakā konzertu zena iſtaiſšja 2 mk., t. i. puſlihdī 75 kap. muhſu naudā, un viſmasakā mafſa („tautas ūwehtkōs”) bija 50 peni, t. i. kohdi 19 kap. Lehtaku mafſu tatschu newar wairs gribet un — lai ſems lai augſts — preeſch viſeem ta bija turklaht weenada.

Lehti un labi bij ar' ujkoschamee, t. i. daschadās ar ūeru waj galu u. t. t. apliftās ūweſtmaisēs, un dſehreeni jeb ſtrebjamee, kā: buljons, peens, tehja, kafeja, limonade u. t. t., ko viſu jau peeminetōs nojuņoſ ūaipnas kundſes paſneedja pret ūeſtſkām markām, kuras dabuja ihyāſchās weetās. Viſi te bij eerihſoſ ne pelkas dehļ, bet ūwehtku weežu atſpirdſinashanas labad. Un atſpirdſinashanas ūomitejas preeſchgalā rihtkojās cewehrojamakās Helsinforſas kundſes ar jo ūaipto un peemihligo prof. Rein kundiſi kā preeſchneegi. Scho kundiſhu leelakās ruhyes bija, kā tās paſčas man teiza, — viſu uſturet ūwaigu, kas ūiltā laikā nebijā wiſ weegla leeta. Tā p. peem. ūweſtmaisēs, lai nepaliſtu ūiltas, wareja til taiſit ihſi pirms ehſhanas; bet tomehr wajadſeja leelu eepreeſchjeju krahjumu, lai ūpehtu tulik apmeerinat daudſos pobauditajus. Til jaatsibſt, ūa weiklās Helsinforſnees-zes iſpildija ūawus peenahkumus koti teizami.

Par fahrtibneeem bija studenti, pat ari daschas studentenees. Tee bija weenkaſhā waſaras apgehrbā ar lento zilpiņu pēc fruhts. Maſa balta zepurite ar melnu malu ir ūhejeenes augſtſkolas mažzelku galwas apſegs, kas puſchko aridsan it iſneſti ūudenteenu ūlihrigās galwinas. Vilna viſe, t. i. ūolā xc. tehruſchees til tee ūudenti, kas dſeed ūawā kori. Ar fahdu ūudenteni-fahrtibneezi, newaredamā ūitadi ūaprastees, raugu pa latiniſki runat. Latiku atbildeſ weetā da- buju til ūaipnus ūmaidus.

Qai dſeedatu waj ūpehtetu deefin zif jaunki, ūhe neiſrahda nefahdu ūekriſhanu zaur hrano! ūawa! un tamlihdī ūauzeeneem un

diltu lihdslihḡmofchanos klušitajōs, ne, tik paplausk̄linadami, bet žitadi klušu un — buhtu jadomā — weh̄t ūche ūkem wižus preesk̄neſamus. Tihri liktos, ka ūche naw it nefahda entusiaſma jeb apgaroſchanas, ja ziti notikumi to neapleezinatu — nerahditu. Kad wehlažitur kur ar kahdu wehstures profesoru (R. Gausmani) par to pahrunaju, kas man tā ūwadi iſlikās, tad tas teiza, ka te eſot atgahdīnamas kahds wezs wehsturneelu iſſazijums, proti: Trisii non saltant, t. i. ūemekeelu tautas nepaſihſt pahrlēku lihḡmibas iſrahdi.

Lai gan ūchad un tad pamaniju daschus ūaſwikejuſchos, ūche ūviņeu pirmos jaukus ūwehktus bes jebkahdeem reibulu dſehreeneem. Muhsu tahpikam jeb patakam peelihdsinamais Somu tautiſkais dſehreens „kalja“, ko dabuja par 5 peni, t. i. par wehrdinu glahſi, bija ūche weenigais darijums jeb bruhwejums, tak bes jeb kahda reibinataja ūpehka.

Helsinforša guļ ūemes daļā, kuras eedsiħwotaji naw Somi, bet Sweedri. Ūche ūwehkti bija pirmais leelakais Somu rihlojums Sweedru wiðū.

VII. Apz̄ee moju mī.

Zeturdeena, 8. (21.) junijs, mums pagahja, gan wezus, gan jaunus paſihstamus apmeklejot. Jo jaukus brihschus palaidām prof. Mikkola gimenē, kur bijām ūewiſchki eeluhgti. Pee tās reiſas eepaſi-namees ar Djurgorden (t. i. kustonu dahrſu), leelu parku ūeemelōs ahrpus pilſehtas, kur ūchi laipnā gimeņe dſiħwoja eſarmalā, eekalnē jaukā wiłkā. Jau braukt ween turp jo jauki. Eet pa Unionas eelu, weenu no lepnakām Helsinforšas eelām, pahr prahwu tiltu, Tulta ūalu. Kad ūahkās parks ar paretām wiłkām starp ūo keem un ari ūche neiſbehga-mām klintim. Wiſaugstača jaukā ūeeta ūchāi dahrſā ir „Alppila”.

Sehdot omuligi balkonā ar waleju ifredſi lejā us eſaru un jautrtehrſejot ar laipneem, patiħkameem zilwekeem, aistezeja jaukee brihschi deemschehl jo ahtri. Kad es uſteigu Helsinforšu un jaukos ūwehktus, tad laipnā profesora kundse ūlawedama atgahdinaja Latweeſchu zetur-tos wiſpahrigos dſeedaſchanas ūwehktus ūelgawā, ko toreis ari ūo ūinejām. Prof. Mikkola ar ūawu pati nule kā bija pahrzelkojuſchi no Krakawas, kur bija univerſitātes jubilejs ūwinets. Pate bija ūoti pahrnemta no wehsturigai zeenigā un jaukā. Ta atrada, ka Helsinforſai ūeka no wehsturigi ūirmā wežā ūeeſot un uſteiga ūkadi Krakawu un Rigu kā jo ūirmas, wehsturigas pilſehtas. Man bija ūchāi ūirā ūinai ūapeekriht; jo Helsinforſa ir it jauna pilſehta, tik ap 16. gadu ūimteni ūehluſees.

Viši, kas til pašpehja, zentās nu no pilsehtas tapt projam un, kā jau pa wāšaras laiku, ušmellet brihwu dabu, dīshwot dabigi, raudīt atspirgt, kā waredamī. Prof. Miklola lgs gribēja kaut kur uz laukeem dotees projam, kur waretu bāšām kahjām staigat; prof. R. Krohn lgs bija jau fākawajees, lai laistos tulia projam uz Norwegiju. Tas bija pa ūwehtku laiku šīms bijis un kahroja nu pēz atwezelos-šchanās un atspirgšchanas Norwegijas kālnajōs. Kad es eeteizos, kā še pat Somu semē jauki atspirgt, tad wīršč ūmihnedams atbildeja: „Zilweks naw nekad ar meeru.” Bet leeta bija ta, kā pee Norwegijas jaukalas dabas peenahk klaht wehl dīshwes lehtums, kā tas gandrīž nekur zitur naw uſejams. Sche tā tad fāwenojas leetderigais ar pātihkamo.

No „Djurgaden” dewamees taisnā zelā gar dīselszelu starp di-veem esareem, zaur jau paſiħtamo dahrſu „Kaisanienu” uz „Ateneum” pee dīselszela lihkuma. „Ateneums” ir staltakā ehla ūchini tāħetru-stuhrainajā plazi. Tur otrā stahwā eeweetota weenā galā bisschu gallerija un otrā galā daschadu semju mahkligu iſstrahdajumu krah-jums (muzejjs). Prof. Miklola kundje bija til laipna, muhs ūche pa-wabidama un mums wišu weikli iſſlaibrodama. Ūche bisschu gallerijā daschi jo ewehrojami tehli un eljas ainas (bildes), ko raschojuſchi pa-ſhu ūmes dehli. Visdīshwakā atmīnā man paſtaſčas ainas, kā rahda Somu tautas wezo waroni, Weinemeinenu un ūkāsto pahrwehr-tigo, paſalaino ūeeweti, Aino, kā ta ar wezi ūdinas un eepin to ar-weenu wairak karſtas miheſtibas walgōs.

Jaukee brihschi dailas mahlſlas baudijumōs bija mums aistežejus-ſchi nemanot, bija jaraujas projam, bija jaſčkiras.

VIII. U ū S i b a w u (S i b b o).

Peektdeen, 9. (22) junijā, pulksten 2 bijām klaht pee peeminellā atſlaħſchanas gwardijas kapſehħtā. Ūche zehla Somu ūmes gwardijas peeminas stabu kahdam ūwam agrakam kapelmeistarām. Pee kapə ūkopinas eeraudsija glihti apstrahdatu peleku granita akmeni ar eekal-teem ūlta burteem. Kad gwardijas toris bija nospehlejis kahdu jauku korali, tad prahwests A. Lönntrot fungs tureja atgadijumam peederigu runu; atſlaneja wehl kahda nopeztua meldija, tad atwadas muſika, generaleem, wirsnekeem militariſki ūwezinajot. Žeremonija bija ihxa, weenkahrſha, jauka.

Nu ūteidsamees ahtri uj „Södrahamnen” jeb Deenwidus ostu, lai ūche jau peeminetam obeliskam preti ūfertumees uj kugi „Östras-färgarden” un pulksten trijōs uſſahktum ūcheħru brauzeenu un proti, kā jau kuga wahrds to leek noprast, pa Austrumſcherdahṛsu (Östraſ-färgardenu) uj „Sibbo”. Tā kā tas bija deenu preeksj Zahra waſ-

ra (pehz jaunā kalendara) un ihs̄ pehz leelajeem ūwehtseem, tad no brauzejeem bija fūgis kā bahst pēebahsīs. Vai gan neehrtiba bija nepatihs̄ama, tomehr drihs to aismirfām, muhs̄u fūgim no malas ejot nost un perotees pa rahmu, gludenu uhdeni starp pulku ziteem lepneem fūgeem, kas wiš bija no brauzejeem pilni un tapat ūahla weens pehz otra no malas atstaht. Nu mums atwehrās weens ūkats pehz otra un weens jaukals par otru. No ūahkuma kā atwadotees, atpakał atſkatidamees, redsam kā dibenā, tā ari weenā kā otrā puſe ūtlos namus pazelotees it kā uhdeni rehgojamees. Tad, uſ preekſchu luhkodamees, eeraugam, gan wehl weenā — otrā puſe leelus — masus fūgus, bet drihs tee ūahk palikt atpakał un, tahlak uſ preekſchu dōdotees, atweraś weens leelaks waj masaks juhras klajums pehz otra un uſ wiſām puſem kopojas kā ūakaiſitas pa leelo uhdeni gan leelakas gan masakas ūalas un ūalikas, kurās gan starp retām gan beesām preedeſem ūhad nn tad pazelas ūahda willa (waſaras mahja), waj zits ūahds ūtlos namināch. Brihscheem muhs̄u twailons it apdomigi ūpeeschas zaur augstām klinſchu ūeenām, kur ūahds zeethemes rags ar ūalu, waj ūala ar ūalu tuwu ūopā ūeedami istaifa kā mahlīligus, warenus wahr-tus. Neisem paweras ūahds gaiſchs juhras lihžitis, aif ūura starp tumſchām preedem luhkojama ūahda gaiſchi ūala ūahlu ūaidīka — lah-nika. Nejauſchi ūchaujas prahīa „ūalas ganibas“ Dahwida dseeſmās. Ažs preezajas, ūirds lihḡmojas, un fūgis juhrā lihgojas. Un jaukā, jaunā ūabedriba pawairo muhs̄u lihḡmibu. Mehs ūche ari pahrleezie-najamees par Sweedru ūaipnibu un labſirdibu.

Kā jau ūaziju, fūgis bija no ūahkuma tik pilns, ka newareja ne apgrēstees. Wiſi ūehdelli bij eenemti. Manai patei ar meitīnu buhtu naħzees gruhti, pahraf ilgi uſ ūahjām nostahwet. Bet te eeraugu ūawu meitīnu jau ūahda ūenijama weziga ūunga ūlehpī, kamehr ūina ūenijamā patei to ūeds pret juhras wehju un konfektem ūenā. Drihs ūaip-nā ūimene bij eerihkojuſi ari manai patei ūehdamu ūeetu un ūee ūabas jaukumeeem nu atwehrās ūiskati ūaistu ūilweku ūirdis. Ūaipnajam wezajam pahrim bija ūeauguſchi dehls un meita lihds, kas ari pa wahziſki prata. Ar teem tad wairaf eerunajos. Meita, ūaika, ūaista jaunawa, taifijsas eet uſ Leipzigu, tur konferwatorijā nobeigt ūawas muſikas ūubijas. Ta bija man ūoti pateiziga, ka ūareju tai eedot adreses un eeteikumus no ūaweeem ūaifstameem un muſikas ūenitajeem Leipzīgā. Ta kā muhs̄u ūugis ūawā ūelā if brihschus ūeenā — otrā ūue ūee ūahdas ūestahtnes ūegreeschas, ūekotajus ūlaisdams malā, ūela ūomas un ūastes ūifraudams, tad brauzeju druhjsma ūugi ūahk plalt un uſ ūeigām ūalika it rehna.

Peestahtru jeb ūaziju no ūaukumi ūche wiſi ūeedriſki un puſls

no teem beidsas uj holmen, ka: Möholmen, Skutholmen, Sandholmen, Norrholmen, Maiholmen n. w. z. Ta ka holme (holmen) nosihme: falniku, falna bausiti; falwiku jeb faliku, — tad tee it pareisi remti sche no weetu ahriga isskata. Un schehres (sweedr. skär) ir it ka gar zeetsemi juhera iskaixitas semes klaras, iszilas, gan plikas, gan preedem apauguschas, klintainas falvinas, falinas. Wiku daudsums filajos wilkos ir ka swaignes dsidrajā debefs nojumā. Daudfreis reds tik ka almenu tchupu waj ari tik weenu pašchu leelu almeni no uhderna pazelamees; daschreis neka nemana un tomehr weetam sem uhdens tahdi pašchi klinšchu ragi, ka wirs ta. Te tad fugim jabrauz ar leelu apdomu tik pa jau sinamu, apsihmetu zelu.

Muhšu schehru brauzeens bija jau peezas stundas duhrejis — Pulkstens jau nosita 8. Mums nu wajadseja buht pee zela mehrka. Bet ajs pahrleku leela brauzeju daudsuma un mantu islahdešchanas twailonis bij nošebojees. Sahku jau pehz muhšu peestahntes, willas Damberg, apwaizatees. Teiza, ka neeshot wairs tahlu. Tad to rahdija, kur ta preešča juhemala starp kokeem stalti pakalne pazehlās. Pehzak ta issuda is azim. Peetureja pee wairak tilteem — peestahtnem. Apwaizajos atkal pehz Damberg willas. Nu to rahda, kur ta mums it ka pakal palikuši. Sahku jau bihtees, waj neesam tai garam ajsbraukšči. Ne, ta wehl nahksot, topu apmeerinats. Kā tud tas war buht? — sahku domat. Waj tad esam te kahdā apburtā widū eeksu-wušči? Ne welti jau Somu seme issławeta par leelu burwju ſemi. Bet te rodas ſchaubām gals. Kugis, lihkumu lihkumus metis, nule tura pee willas Damberg tilta, kur stahw kahda fundse ar diwām meitinaām. Ta ſauz manu wahrdū, es issauzu Damberg! un jau esmu no kuga ſemē uj tilta. Te jau peenahk klaht ari pats pirmalais ſha wahrdā neſejs, stalts wihtreitis, walſtspadomneeks J. Damberga fungis. Žebšču wiſi pirmo reis ſawā muhščā redsamees (Damberg fungis mani gan ka maſs puika gimnaſijā redſejis, bet es wiku ne), tomehr apjwei-zinaſchanas un ſakremiſchanas tik ſirkniga ka starp tuwakeem labakeem radeem.

Maneem agrakajeem pawadoneem bija taiñiba, ka Erikse, t. i. kur mehs atbrauzām un kur willa Damberg atrodas, eſot wiſjaukaki. Mineta willa it stalti pazekas pakalne uj apala ſemes stuhera, pee it leelas no kahda eſara iſtekoſchas upes, Sibawas (Sibbo), grihwas. Kamehr willai fahnis lejā luhkojami kahdi labibas lauzini un ajs tas rehgojas pa dalai opaugust klinšchu bause un preeſchu meschs, tamehr preešča filajā juheras lihmeni it amfiteatraliski guļ peeza kokeem puſčkojuſčhas iszilas ſalas, kas zita no zitas atſchlikras gan leelakeem gan maſakeem juheras ſhaurumeem.

J. Damberga lgs, kuršch jau 17 gadus ir Helsiaforšā pēc Melzandra gimnasijas par Kreewu walobas wirsškolotaju, kopšch kahdeem gadeem eemantojis šcho kočho semes stuhri ar stalto willu kā ūawu waſaras vili. Lai gan tas jau tik ilgi ūweſchumā dſihwo un ſche jau ari ūawu gimenes dſihwi nobibinajis, tad tomehr tas wehl ihſis Kurſemneeks, kura gods ir ſrds. Tā aridjan ideala bija muhku ūatikſchaņas un weeſoſchanas ſchinī jaukajā, kluſajā semes stuhriti vežz tik wiſai patikſlama ſchehru brauzeena. Helsiaforſā uſturedamees, jebſchu ari no waiga nepaſiħtams buhdams tureju par ūawu peenahkumu, ūawu tauteeti apzeemot. To neatraſdams pilſehtā, atſtahju ta dſihwokli ūawu kahrti. Uſ tam zaur ūawu draugu, Lönroth lgu, dabuju no laipnā tauteefha un ta zeenijamās kundses ſirñigu eeaizinajumu, ne wiſeem ūawejeem wiakus apzeemot Sibawa un tur ari par nakti pa-lik. Šcho uſtizamo ſirñigo uſluhgumu tilpat uſtizami ūanehmām. Un tā nepaſiħtami ūaradamees kā wezi, labi paſiħtami kopā.

Ne tikai weenu nakti, bet weſelu nedelu paſikām Eriķē pēc jau- rajeem, nu pat eemantoteem, laipneem paſiħtameem. Un ſchi nedela mums aistezeja tatſchu til ahtri, kā jauka pawafara naſknina. Jau tāi paſchā wakarā ūehdamees abas gimenes, pawiſam 7 dwehheles, laiwa un wiſinajamees pa Sibawas rahmeem wilneem, weenā-oträ weetā par platas ſtraumes kraſtu romantiku nopreezadamees. Wiſas ſchis deenas paſaidām kā lihḡmitē jeb kā lihḡmo ūalā. Maſgajamees ik deenas juhrā. Laiks bija paſtahwigi jauks. Gan gahjām paſtaigatees pa me- ſchu lihds ūahdai tuwai muſchhai, gan wiſinajamees laiwa pa juheras lihtſcheem, dſeedajām dſimtenes dſeeſmas, apſkatijām it ehti eerihlotu Šomu eebuhweſcha dſihwi. Noſwinejām ari Zahnu vežz Šomu pa- raſchas, t. i. ne wiš, kā dſimtenē, aifdediſinajām darwas mužas, bet ūahuhrām Zahnu uguni, pēc kā ūeeweetēs dſeedaja un deijs. Šposchi atſpihdeja Zahnu ugunis no wiſām apkahrejām apdſihwotām ūalām, no ūureenes ar atſlaneja harmoniku un zitada muſika un jautriba.

Tā kā ūitenis muhs abus ar Damberg fungu aifzehlis ūeſchumā un ūižis dauds ko zeest; tā kā ari weenā-oträ ūinā bijām domu beedri — Damberg fungās ari nodarbojēes ar Kurſemes, ūerifcheli ūoniu jeb brihwaraju wehſturi, — tad mums bija waren dauds ko paſrrunat. Un tā neween wiſas deenas, ne, pat ari daschās naſtis aifezeja ūeenās dſihwās, wiſwairak ūinatniſkās walobās. Pēc tam ee- wehroju, kā mans nule eemantotais draugs ir daschā ūinā ūawadneeks. Par peemehru tas it meerigām aſnim ūahwa, tamehr es ūoti baikojos, meitenitem — 7, 6 un 5 gabu wegeem behrneem — ūeenām paſchām ar laiwi braukt juhrā eelſchā. Pēc tam tas man ūahſtija, kā tas vežz ūahſām ar ūawu lihgawinu ūawā paſchā mehrenā ūehgelu laiwinā di-

wati ween no Helsingorħas uż Kurjemi pee saweem wezafeem fehrst nobraukuschi. Pate gan teiġa, ka vitru reiħ ta' wairiż wis nebrauktu; bet pats, es domaju, brauktu atkal. Te man ġħaujas prahħta, ko prof. M. Dettingens Hippela „Ostħwes għajju“ preelxswahrdos teiż, proti, ka Kurjeme eħot ta' feme, kur wehl ġawadnekk u saugot.

Kahdu jaiku riħtu agri ġekk-hapsejha pateizigam ħirdim no laimigas weetinak un klaistu firċċu kaubim.

IX. Paħr Helsingorħu uż Neweli.

Beeturdeen, 15/28. junijā, ap pusdeenu eeradamees atkal Helsingorħa u ar tilħchanu kawejamees wehl ġħali patihlamajā pilfeħtā. Gan tai ap 90 tuħkstosħu eed fisħvotaj, bet tħas apnejhums raw nekk leels un plaschs; jo gandrihs wiṣaplahrt uħdenis. No tam tad ari ġaprotams, ka staltee nami ġehe toteeħu eet aġustum, ko tee newar plasħumā. Tak jo eħriġti un glietti te wijs eetaiżżets. Te ari jo dauds, pat gandrihs ik-karrā namā, telefoni jeb taħlruna fħanjas eeriħkojmu. Pat deenast klaudis prot ġehe pee ġħi li ħidsekkla kertees. Ta' pat p. muhix deenast meita, newaredama muhs, ka bijām ġoliujsħees, no Sibawas driħs apakal ġagħid, bija telefonejuż-ż-pee muhix drauga, prahwesta funga, djenadama, kur meħs palikuschi.

Sestdeen, 17/30. junijā, bija tad laiks peenahżi, atistaħt brauðsigo semi jeb parejx aktar klini. Jo silos esarus atreħx inot, ġehe redsejja m-wairak klini — aktar, nelä semi, ta' ka „Somu fumes“ weetā waretu driħsal teik „Somu klini“. Bet ta' tħażni bok to apsiau, ka ġehe wijs dibinas uż zeeta pamata. Seħħamees no riħta uż lepna twailexa, Linea, kas għajja uż-żibeku. Jauks riħts, jauks laiks. Tiħkama brauðxha. Somu juhreas liħzi isbrauzżam krużtim ġekk-harġi: uż-Drum - uż-reetrumu, uż-Sibawu - uż-austrumu, pret Borgo pil-feħtu, un nu uż-żeweli - uż-deenwideem. Tulin għajja gar tħaż-żamu sejeku Gibraltaru, zeetokkni Sweaborgu, kas nostiprinajuż-żees uż-żieħi klini kħaliha kahola kahol kahol. Redi wal-ħols, redi laiwaś wilħols wirt-sneekus, saldatu - saldatu, wirt-sneekus; dsirid ħidqiegas fara dsejħmas un muhix Linea rahda, ko ta war peldekkha. Driħs ġareddi tif silos wilħus un għandha liħġi tħalli kollha, kahol kahol. Putnus ap fuġi lidojam, ka ari taħlumā ġur tur kahdu żit u fuġi. Beħiż tħethru peezu stundu wiċċina xħandu jau eraugħa Reweles klaikos torriks. Ap pusdeenu eżam tur. Baur it stiġri muiitu zauri eedami, topam tak peħdigi no fuġa semu un eżam ap pulksten diweem pilfeħtā. It nefahħxs leels taħlumis no Helsingorħas paħr juhreas liħzi ġehe ġurx u tomehr ka uż-żwejja kieni issal. Raw leebħams, ka Reweħe ari klaista, zeeniga iß-ġallata pilfeħta, tomehr leela starpiba starp to un Helsingorħu. Ari Reweħe ir-firma, weħsturiga

weeta kā Riga u. z. Newilus domaju ūche pee prof. Mikkola kundses, tas juhšmoja par muhšu ūrmām wehsturigām pilſehtām.

Rewelē ešmu wairakkahrt bijis. Pirmo reis kā jauns students 1877. g., kur to tad ari Balt. Wehstneši aprakstiju. Toreis ūche fatess ar nelaiki wirškolotaju A. Schlöſku, tapat paprečšchu nepaſlēstami buhdami, kā ar Damberga ķgu, tomehr tik ūrknigi kā jau wezi draugi, kahdi tad ari paſikām lihds wika muhſcha beigām.

Otru rihtu kā pee ūwehtdeenas apmeljejām wiſus Deewa namus pa rindai. Ģeſahkām ar deewkal. oſchanu Sweedru baſnizā, tad turpiņjām to paſaules garā torna Olejā, Igaunijas muſchneezibas ūlts ūhymem rotatā Domā, tad jaunajā, gaifchajā pareiſtīzigo katedrale turpat Doma kalnā un beidsām pehdigi Kahrķa baſnizā ar ūwehtibas ūnehmumu. Pebzpusdeenu iſbrauzām pa ūrgu dſelſzelu ahrā brihwā gaifā us Reweles koſchalo atpuhtas weetu, Katrinas leju, juhemalē. Te no kalna jauka iſredje us pilſehtu; te pat ari noſtatījamees pilſehtas lauſchu ūwehtdeenas atpuhtā ar deiju pee harmoniku un wiſoku muſikas.

Atgreeschotees atpaļal no braukuma „Tahlač us ūſeemelecmi“ bija muims nupat otri (wežā kalendara) Zahni, taf „ne dſimtenes ūhgoſhana.“

S a g l i ſ .

No Adolfa.

Tirgus.

Sirgi ūweeds; rati rihb; lopi blauij... Wiſas malās ūſeemelecmi.

— Kerat, kerat sagli! Škat!, kur aiffstreen! Tirgus ūrgs! Tirgus ūrgs! — zaur leelo trofni bij dſirdams.

Zavr lauſchu puhli ūkrehja ūahds jaunellis ap 16 gadu wežā. Nokā tas tureja wihiſoli, bet iſdſirdis ūauzeenū „ſaglis“, to paſlehpā. Wiſch gribēja jau lekt pahr grahwī, lai eefstreetu tuwajās preebēs, kad tirgus ūrgs to ūtwehra aif rokas un ūtureja.

Saglis bij ūkertis.

Wiſapkahrt atſlaneja gawiku ūauzeeni, bet guhſteknis us ūghimja manija ūhrſtoſchas ūahpes: to bij trahpījis ūreetns tirgus ūrga plikis, ūparadits no dauds lamu wahrdeem.

Peenahza ari ūeadniks (ſahrtibas ūturetajs).

Saglis tika iſkratits: wihiſolu ar ūgto naudu atrada aif ūrella... Wiāu ūisweda...

Pee meerteejās us noseedjsneelu ūla ūhdeja gluschi jauns noseedjsneels. Ar gruhtu ūrbi, galwu nokahris wirsch kaušijās us teesnechā ūpreedumu, kurſch ihumā ūaneja: „Janis Šeediņš, 16 gadus wegs, jahdsibas dehē teek nobets us diweem mehnēscheem zeetumā.

Kahds polizejaš eerednis ūzehma jauno noseedjsneelu aīs roks un weda us durwju pušt . . .

Schis notežatais bij tirgū apšadsees . . .

* * *

Nudens wakars. Lihst beejs leetus Nalts pliuris paleek arween beesaks un tumšchaks. Nekur wairs nereds uguntikas logos mirdsot, tik Viršmalōs „kalpu galā” neisđseest wahja lampiņas leeshmina.

Kas tur tik wehlu kahjās?

Tas ir Janis Šeediņš.

Aukšā, netihrā, wahji opgaismotā ištabā wijs ir klušu, tik wezais, išdilušchais ūenas pulkstens welk weenadā takti ūawu tik, tak, tik, tak . . . un leetus plihschkejchana pret loga ruhtim atšan druhmajā tēlvā; wirsch ūehd aīs pušhaluhsušcha galdina, galwu roks atstutejis, raudſidamees ūuhpoščha lampiņas leešmā. Winšch, kā leekas, par kaut ko domā.

Par ko gan wirsch domā?

Par tehnu, mahti, kuri jau mirušchi?

Ne, par teem wirsch mehds domat mas. Kā raibi putni winam zaur galwu laidās daschadas domas.

Tas atminejās ūolas gadus. Kā ūolotajs to pehdejo reiši bee dinuja: „. . . Jani, to tu eewehro!“ Tas Janim bij gahjis zaur ūrbi; winšch to wehl tagad atmineja. Ūolotajs bij gan wehl wakars ko ūazijis, bet Janis wairs ta ūaidri neatminejās — no ta tam bij pasikuši tik masa dširkstelite . . .

Janis eedomajās ari ūatas mahtes pehdejos wahrdus, kuras ta winam us miršchanas gultas ūazija: „Eši uſtizigs lihds nahwei, mans dehls, un mihlē Deewu . . . Nepakluhpi ūahrdinashanā . . . Kas reis paklupis, tam gruhti augščam tilt.“

Te wina domu pawedeens pahrtruhka . . .

Winšch, laikam gan pirmo reisi pehz ūolas gadeem, panehma no mahtes dahwinato grahmatu un gribēja lašit — te tam it nejauschi eeslaneja aušis: „Saglis, ūereet, ūereet . . .“

Jani možija ūrds nemeers . . .

Pulkstens nosīta weenapāķmit. Wijs jau dušeja, tikai Janim ween meegs nenahza.

Viņus īpehkus īzehmis viņš lašja . . .
Peepeschi grahmata tam iſkrita no rokām . . .
Iļgi viņš wehl tā ūhdeja . . .
Bullstens jau nošķita diropadķmit. Leetus wehl lija. Janis peezehlās. Uš viņa gihmja bija lašama kauna apnemšanās. Viņš uſlīka zepuri, iſdsehſa no lampinaš uguni un kluſu, no neweena ne pamaniſs, iſgahja ahrā.
— Kā aīs rokas weſt — aīs durvim tas wehl noruhža.
Viņš bij grimis — grimis tumšbas walgōs . . .

Vairs zvaigznites nava neveenas.

Cik atri rit dzivibas rati,
Kā viņus dzen skrejošais laiks :
Ar sūdrabu klajuſees mati —
Un nobalis zeedošais vaigs.
Kur bernības laimigās deenās ?
Kur jaunības dedzīgais spars ?
Vairs zvaigznites nava neveenas,
Kur mirdzētu cerības stars.
Visapkart tik tukss . . . Viss — kā miris —
Un gurdenās meesas man salst . . .
Pats pedejais zeediņš jau biris —
Un rožu krums skaistais sak kalst.
Par viņu driz ze melis putis,
Un ūheegā viņš dziļi bus rakts . . .
Vaj dzivibu zeedons tam sutis,
Kad apkamps to mužigā nakts ?

Kundratu Andrejs.

Дозволено цензурою Рига, 22. декабря 1900. г.

Druſlats pee V. Dīriķa un beedreem, Rīgā.